

3. Horské rostliny

5. Jedlobukový vegetační stupeň

Biogeografický charakter a rozšíření:

Jedlobukový stupeň lze označit též jako první horský, neboť se v něm pravidelně vyskytuje celá řada montánních druhů. Podíl druhů boreálního a subboreálního geoelementu je ovšem menší než zastoupení druhů středoevropského listnatého lesa. Biocenózy 5. vegetačního stupně se souvisle vyskytují ve všech vyšších hraničních hercynských pohořích ČR (Novohradské hory, Šumava, Český les, Krušné hory, Lužické hory, Jizerské hory, Krkonoše, Orlické hory, Králický Sněžník, Hrubý Jeseník). Ve vnitrozemí v různých velkých segmentech zaujímají Slavkovský les, Brdskou vrchovinu, Žďárské vrchy, Javoříckou vrchovinu a nejvyšší polohy Plánického hřbetu, Votické vrchoviny, Železných hor, Českomoravské a Drahanské vrchoviny a Nížkého Jeseníku. V karpatské části Moravy převažuje jedlobukový stupeň v Moravskoslezských Beskydech a Javorníkách, hojný je v Hostýnských a Vsetínských vrších, ostrůvkovitě se vyskytuje v nejvyšších polohách Bílých Karpat. Jedlobukový stupeň zaujímá celkem 12,9 % území ČR.

6. Smrkojedlobukový vegetační stupeň

Biogeografický charakter a rozšíření:

V tomto vegetačním stupni začínají převažovat horské druhy, náležející často k subboreálnímu, boreálnímu, výjimečně i subarktickému geoelementu; vyznívá zde rozšíření druhů středoevropského listnatého lesa. Společenstva 6. vegetačního stupně se vyskytují ve vyšších polohách hraničních hercynských pohoří (Novohradské hory, Šumava, Český les, Slavkovský les, Krušné hory, Jizerské hory, Krkonoše, Orlické hory, Králický Sněžník a Hrubý Jeseník) a také ve vysokých polohách Moravskoslezských Beskyd. Náznaky geobiocénů 6. v.s. jsou uváděny z Brdů (Sofron 1998, Petříček & Dejmal 1998), ale 6. v.s. zde vymezen není. Na rozdíl od nižších vegetačních stupňů je zastoupení 6. stupně v České republice výrazně menší; zaujímá jen 2,1 % území.

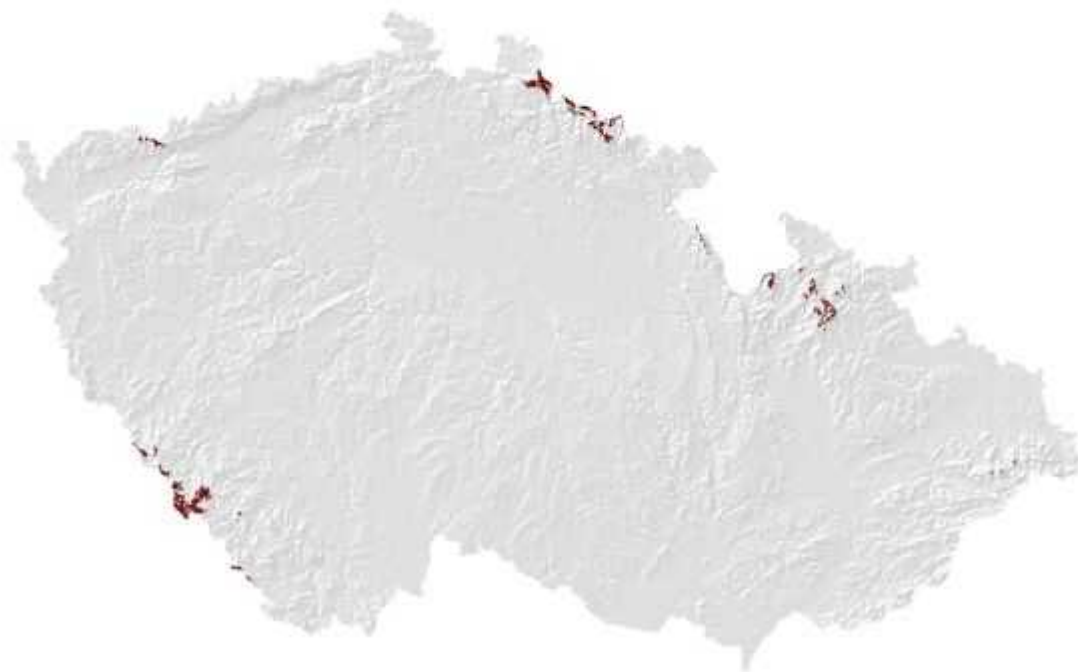

Silva Gabreta I

7. Smrkový vegetační stupeň

Biogeografický charakter a rozšíření:

Společenstva tohoto stupně mají charakter horské smrkové tajgy s dominancí montánních a boreálních druhů; druhy střeoevropského listnatého lesa sem zasahují jen výjimečně. Jedná se o poslední vegetační stupeň, v němž je souvisle vytvořena synusie dřevin stromového vzrůstu. Společenstva smrkového stupně jsou v ČR nejcharakterističtější v Krkonoších, Králickém Sněžníku, Hrubém Jeseníku a na Šumavě, kde všude také tvoří horní hranici lesa (na Šumavě blízko za státní hranicí na Velkém Javoru v Bavorsku). Segmenty tohoto stupně také pokrývají nejvyšší polohy Krušných hor, Jizerských i Orlických hor a Moravskoslezských Beskyd. Do 7. v.s. náležejí též porosty kleče na rašeliníštích a balvaništích i bezlesé sutě nacházející se v rámci tohoto stupně, neklasifikujeme je tedy jako ostrovy 8. v.s. Celkově 7. vegetační stupeň zaujímá jen 0,4 % území ČR.

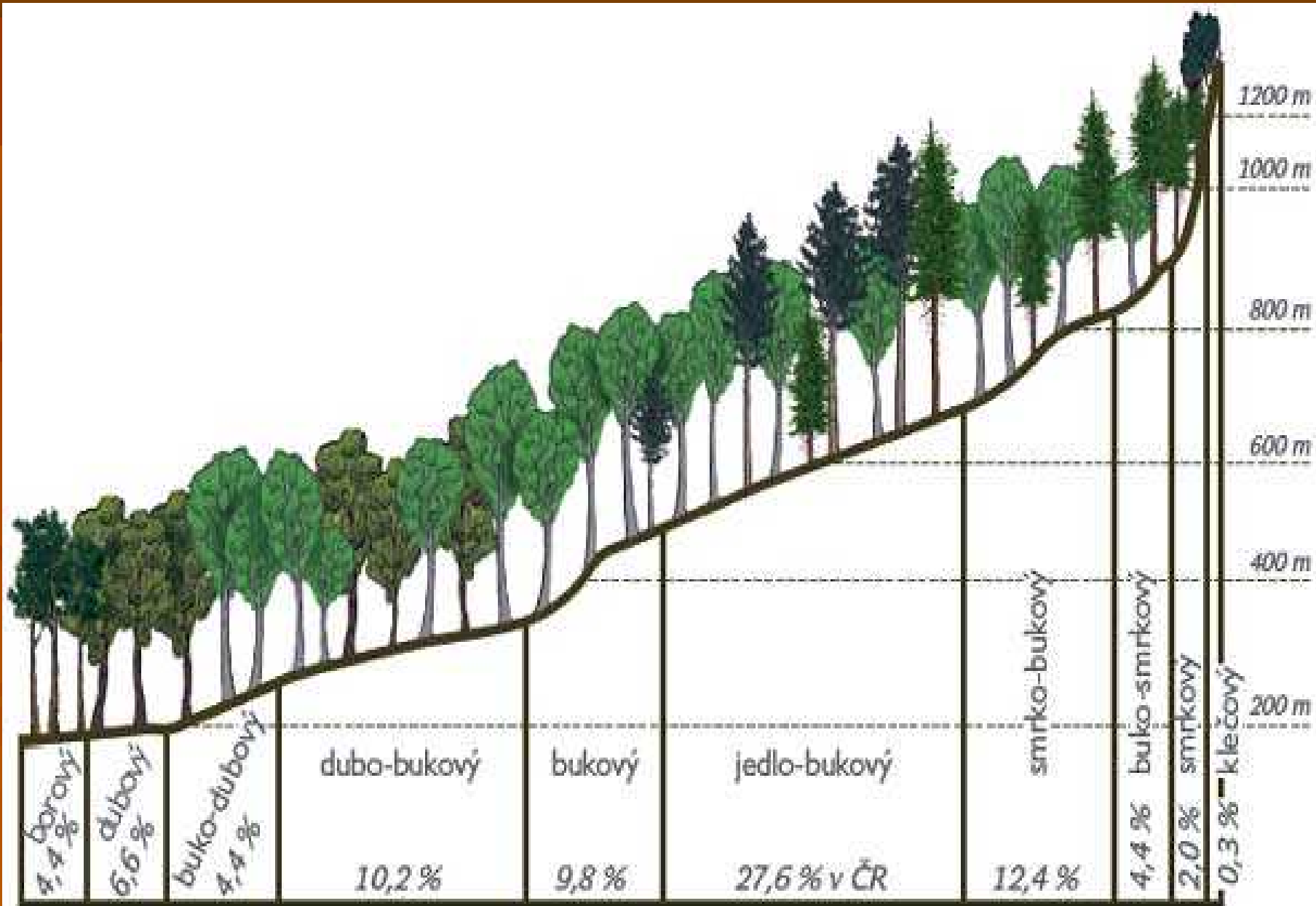

8. Klečový vegetační stupeň

Biogeografický charakter a rozšíření:

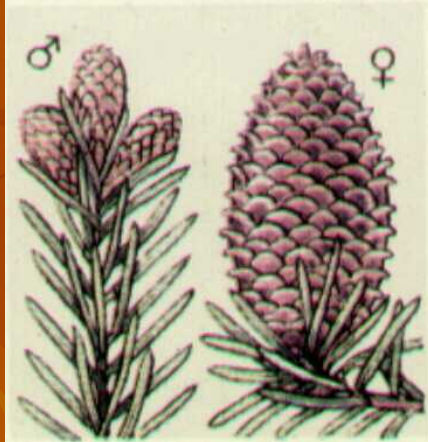
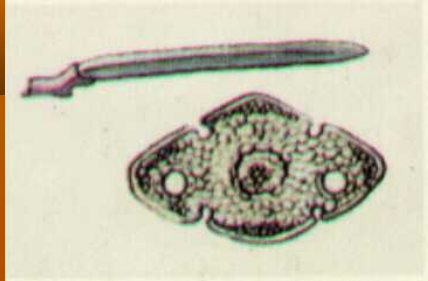
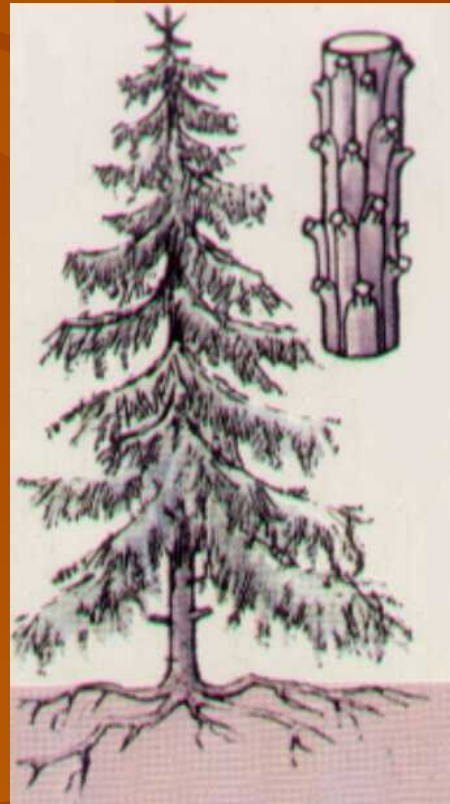
Do tohoto stupně řadíme polohy nad horní stromovou hranicí lesa včetně ostrůvků alpických společenstev, která v ČR nevytvářejí souvislý (9.) vegetační stupeň. Charakteristicky se zde uplatňuje řada arko-alpických druhů, často reliktního charakteru. V ČR se tento stupeň vyskytuje v nejvyšších polohách Krkonoš, Hrubého Jeseníku a Králického Sněžníku. Na naší straně Šumavy jsou nepatrné fragmenty 8. v.s. v karech a na hřebtech na akumulacích balvanů, na Velkém Javoru v Bavorsku v blízkosti státní hranice je tento stupeň plně vyvinut včetně porostů kleče a trávníků. Porosty kleče na rašeliníštích a balvanitých akumulacích v území 6. a 7. v.s. však náležejí do těchto stupňů.

Picea abies

- Smrk ztepilý
- Strom do 55 m
- Převíslé šišky

Silva Gabreta II a III

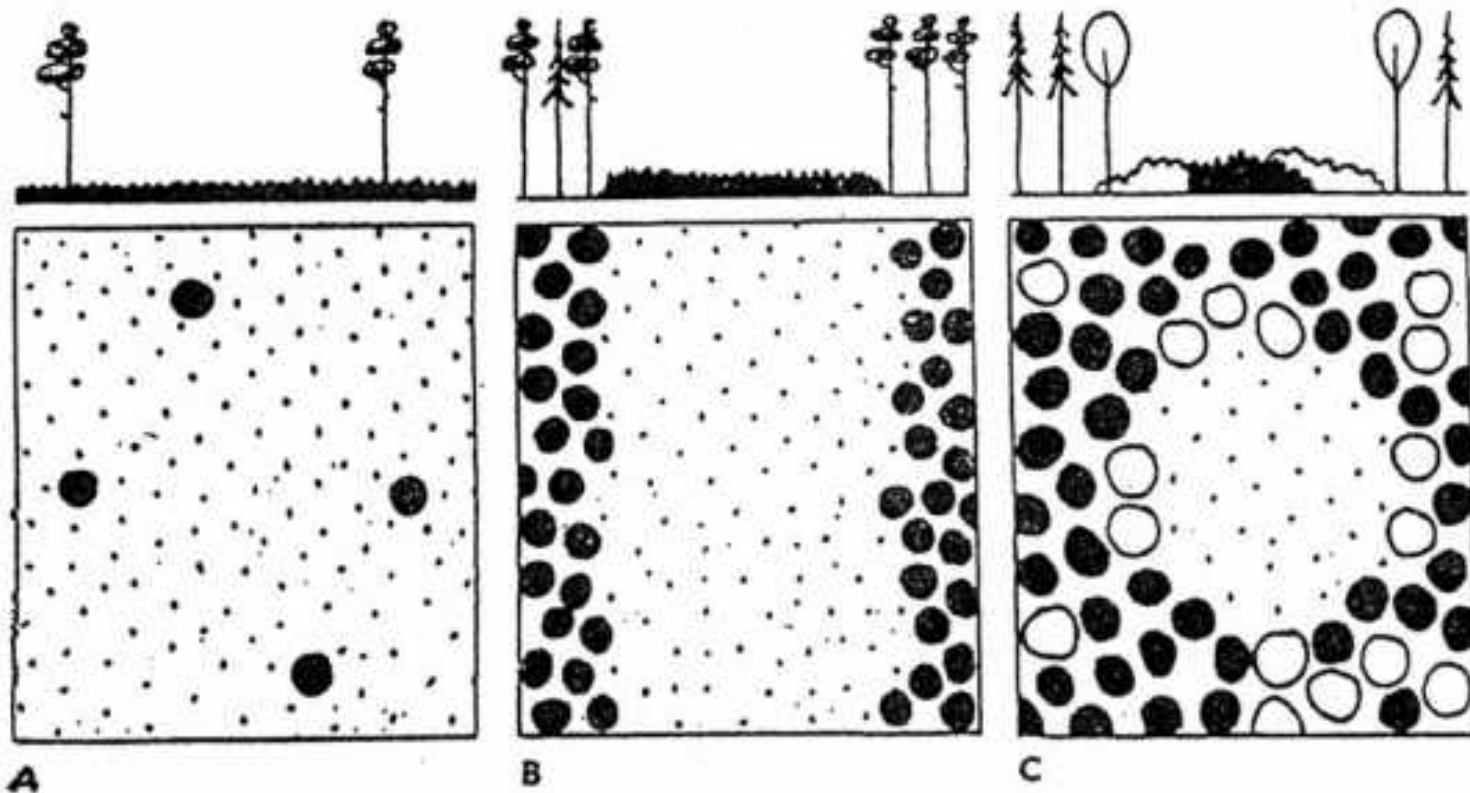

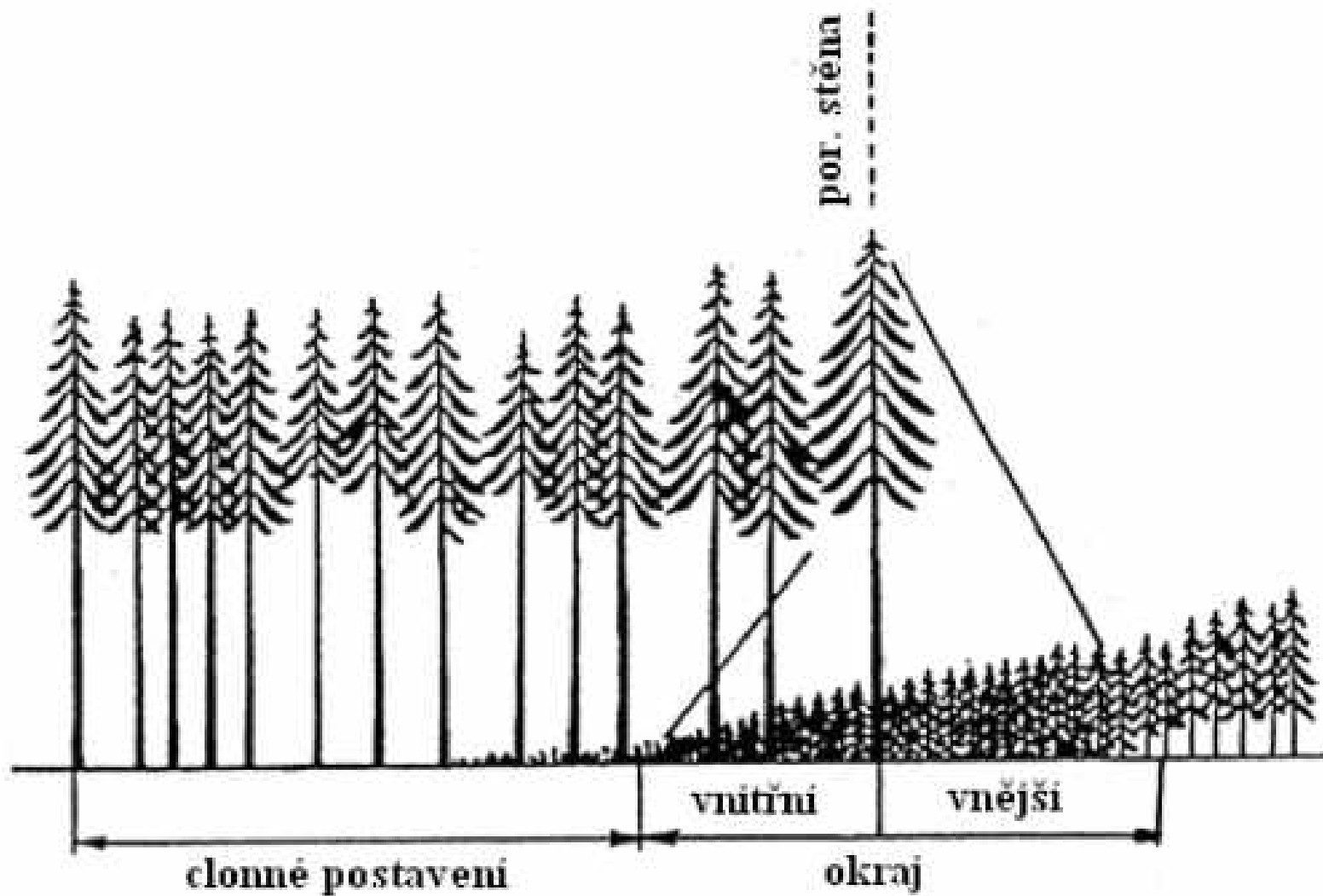

Přírodě neblízké lesnictví (pod ředitelstvím 2004)

Obr. 9: Příklad y holosečných forem obnovy: A – velkoplošná holá seč s výstavky, B – pruhová holá seč, C – skupinová holá seč (PEŘINA et al. 1964).

Obr. 11: Les násečně obhospodařovaný (KORPEL' et al. 1991).

Vlčenec, Křtiny – václavka a
vývraty

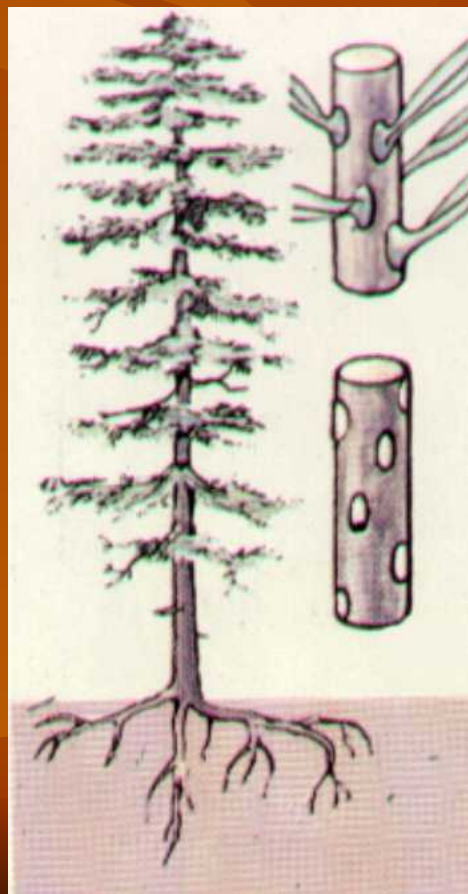
ve smrkových monokulturách
starší

výsadby

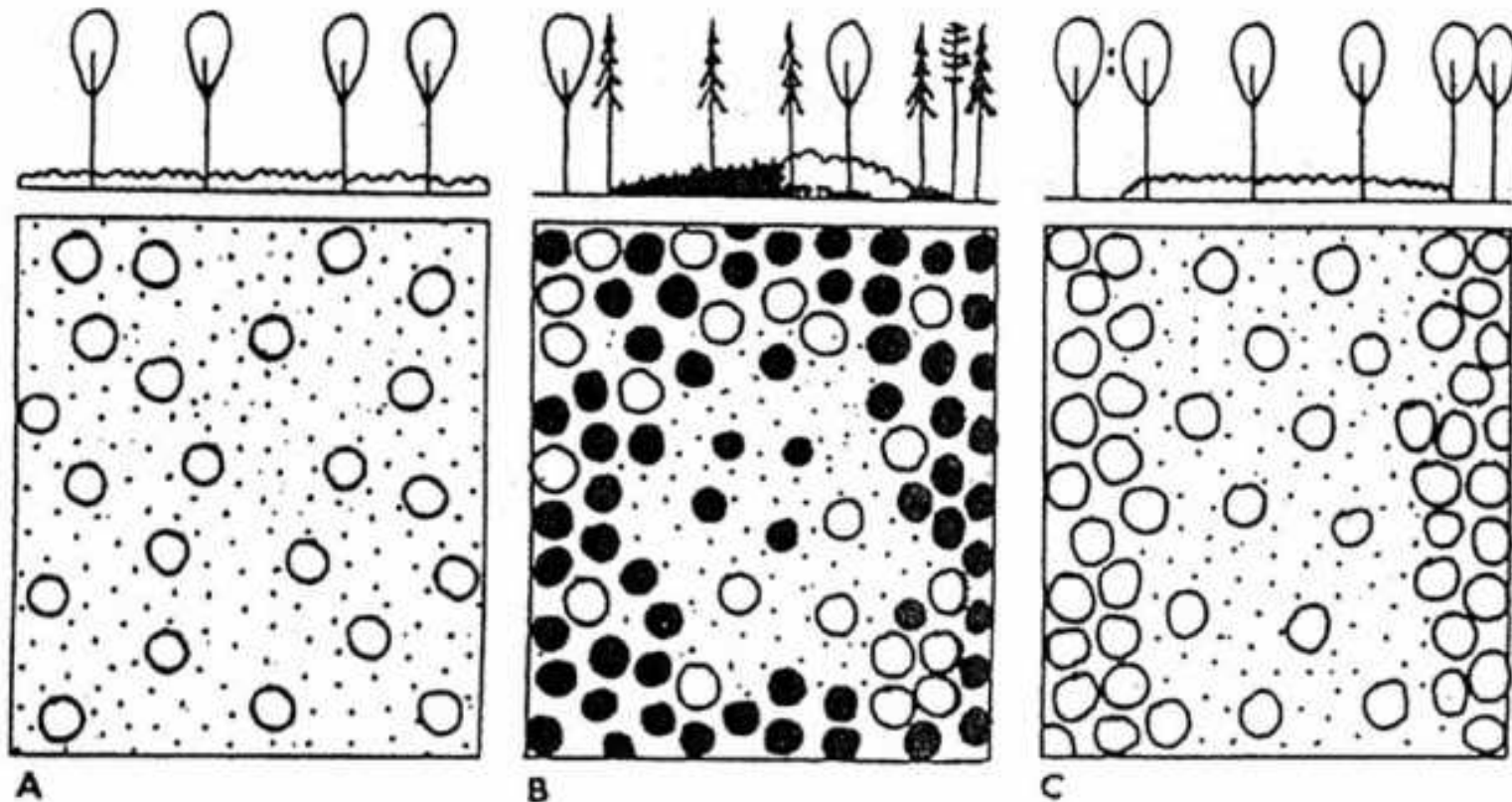
Abies alba

- Jedle bělokorá
- Strom do 50 m
- Vzpřímené rozpadavé šišky

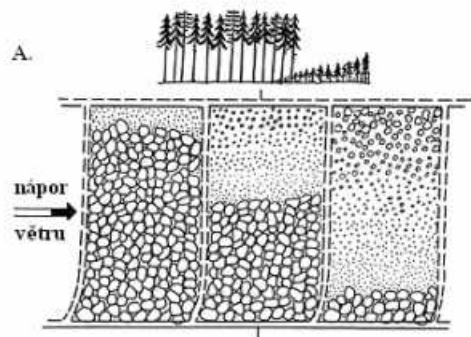

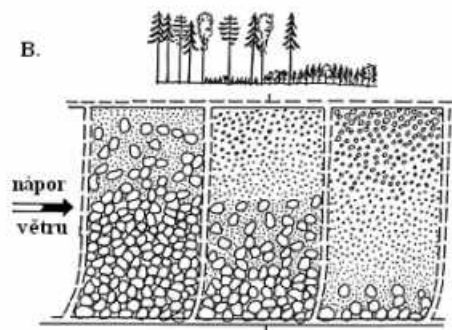
Obr. 4: Příklady clonných forem obnovy: A – velkoplošná clonná seč, B – skupinová clonná seč, C – pruhová clonná seč (PEŘINA et al. 1964).

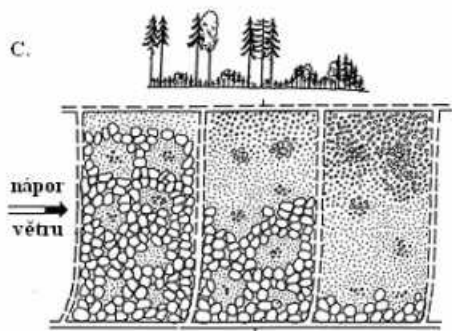

Zjednodušený postup pouze úzkými holými sečemi.

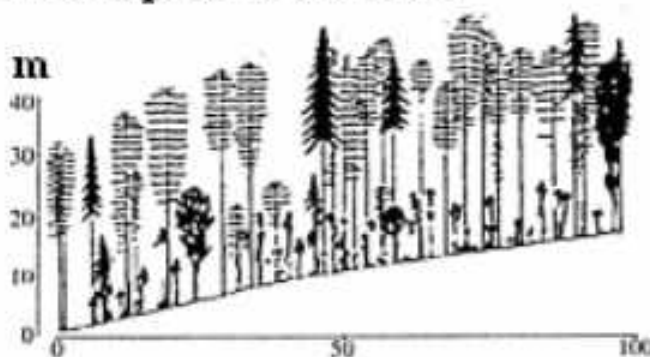
Klasický násečný způsob, kdy se před linií náseku předsune úzká (pásová) nebo širší (pruhová) clonná seč. Clonný pás (pruh) postupuje souběžně s násečnou linií.

Zjemněná skupinovitě clonná pomístná obnova

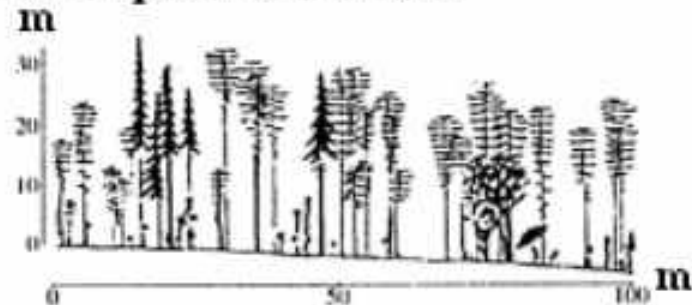
s bohatou porostní zásobou

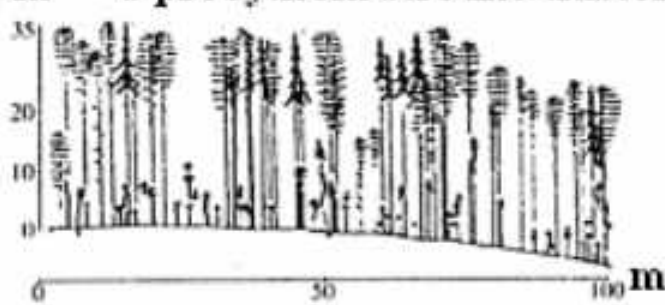
s přebytkem tlustého dřeva

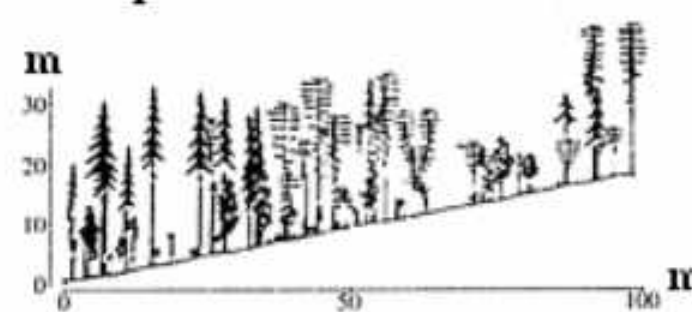
s dobrou porostní zásobou

s přebytkem středně tlustého dřeva

s chudou porostní zásobou

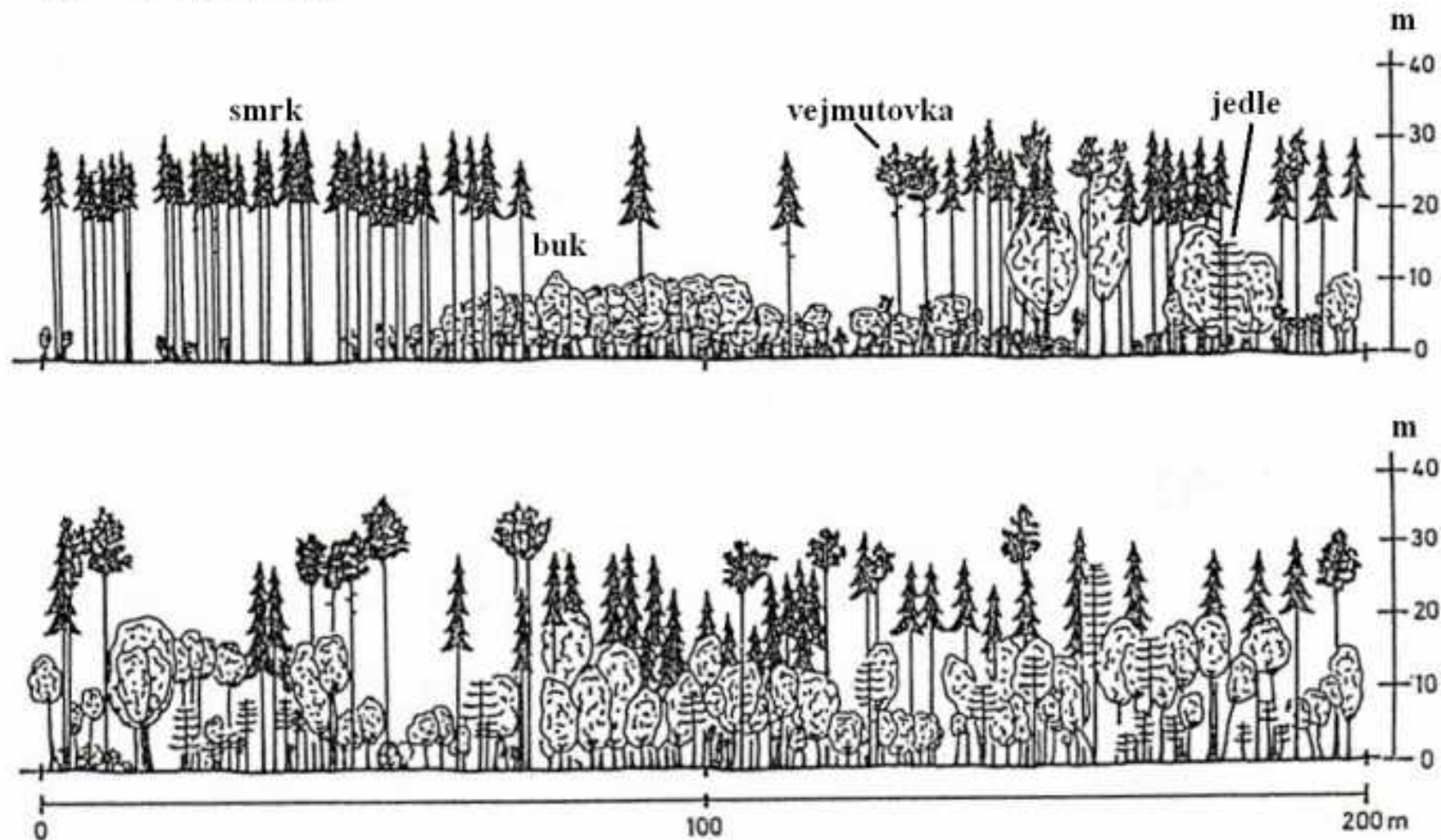
vyrabovaný výběrný les
(Phünderwald)

Obr. 20: Porostní profily allgäuských typů výběrného lesa s „pravým a ohroženým“ výběrným charakterem (podle KÖSTLERa 1956).

K lepšímu pochopení skupinovitého výběrně pasečného způsobu hospodaření může posloužit obr. 6 podle MAYERA (1977), kde jsou zakresleny dva porostní profily, charakterizující švýcarskou modifikaci:

- a) ve věku porostu 75 let,
- b) ve věku 100 let.

Obr. 6: Porostní profily dvou porostů při pomístném skupinovitě clonném způsobu hospodaření (podle MAYERA 1977).

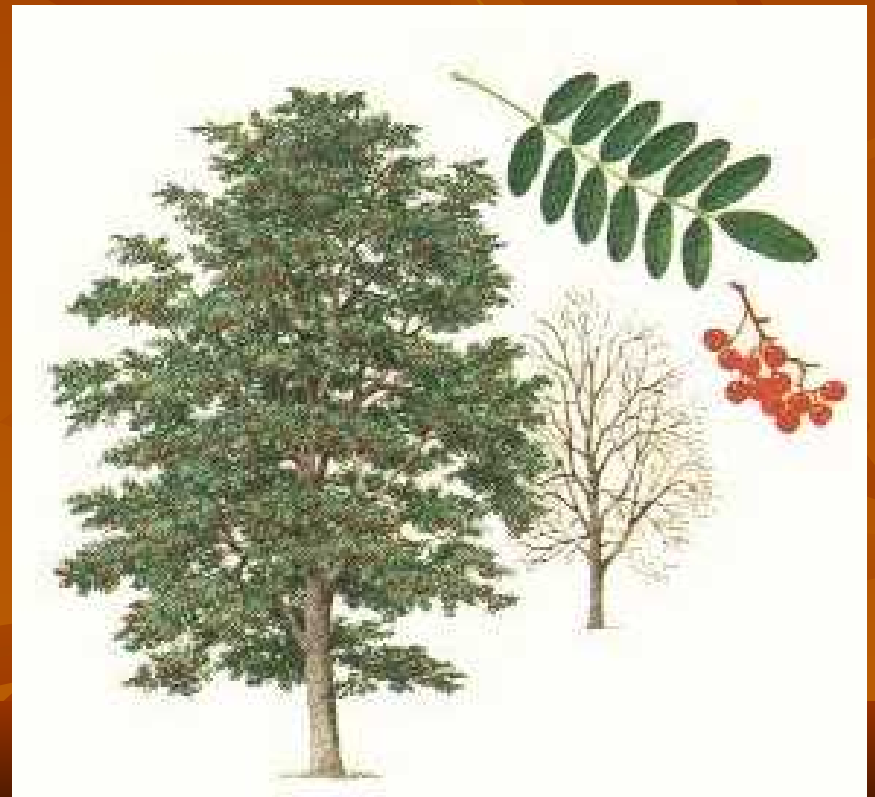
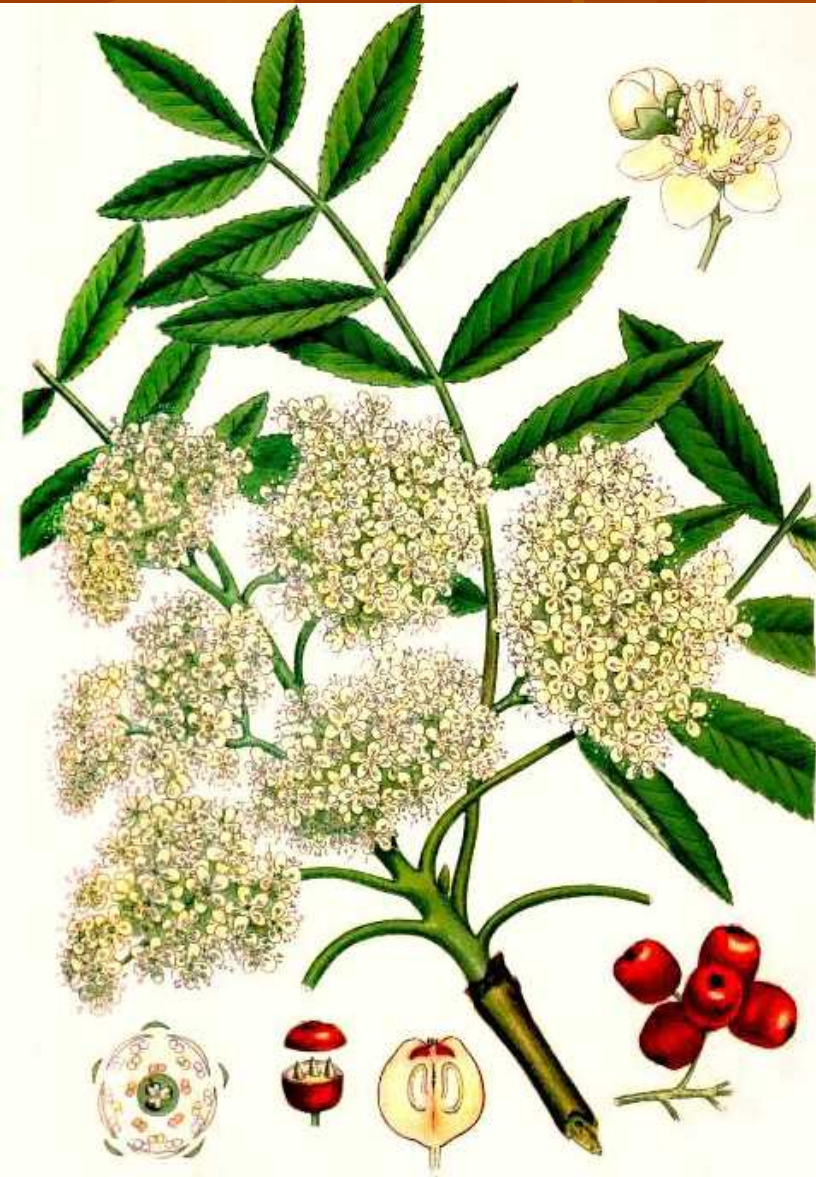

Baron Neprášil

Sorbus aucuparia

Jeřáb ptačí

Strom 5-15 m

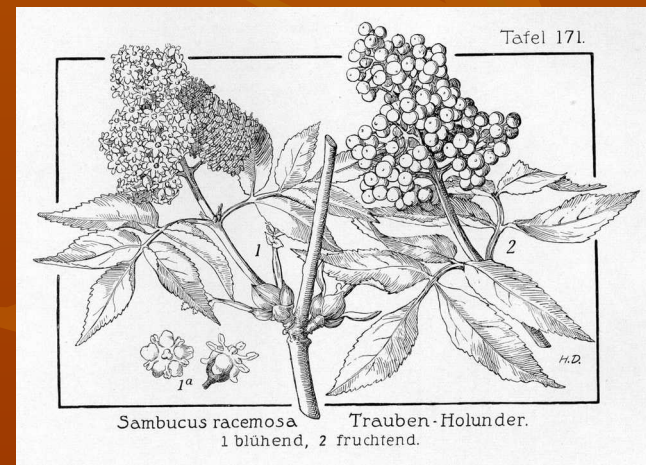
Sambucus racemosa

Bez hroznatý (bez
červený)

Keř 1-4 m

Nejedlé olejnaté plody

Acer pseudoplatanus

- Javor klen
- Strom do 30 m

Klen u Výpustku

Betula pubescens

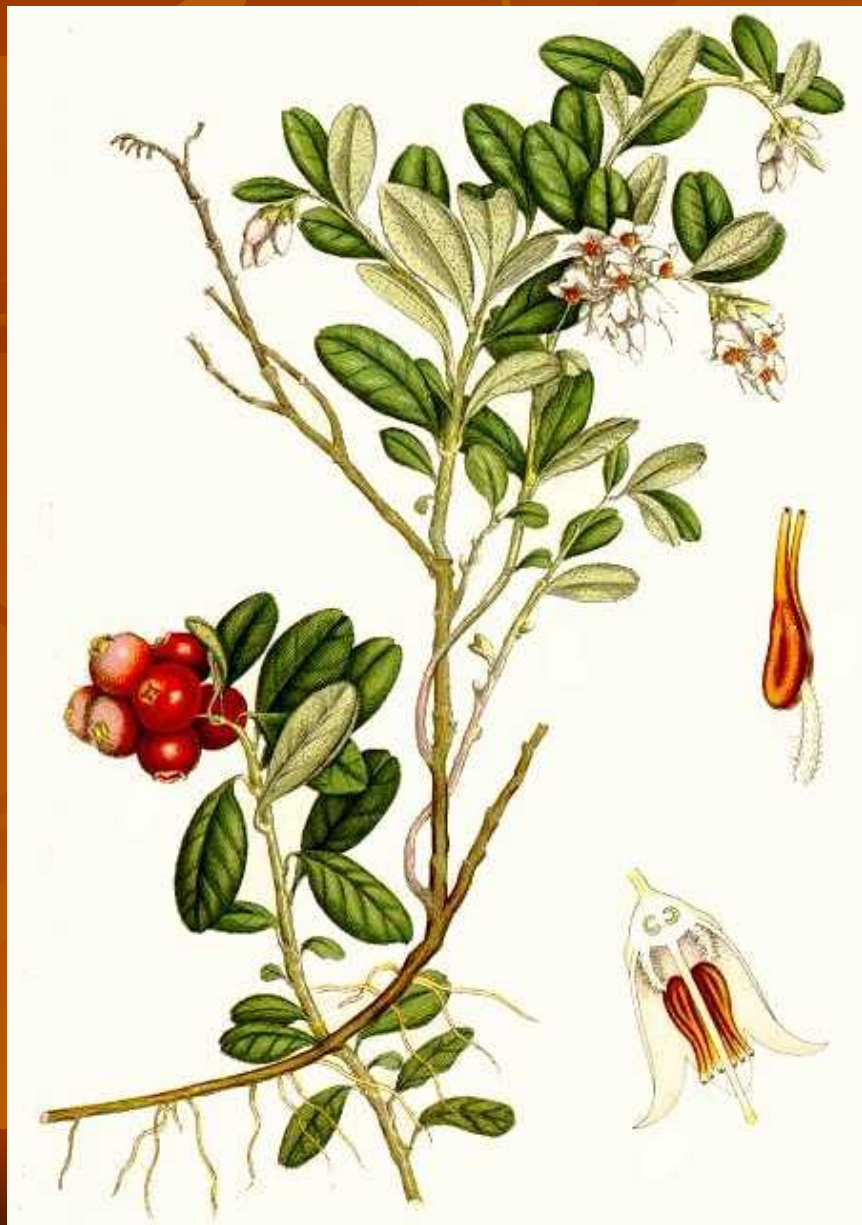
bříza pýřitá

Strom do 25 m

krátkověká, pionýrská

Vaccinium vitis-idaea

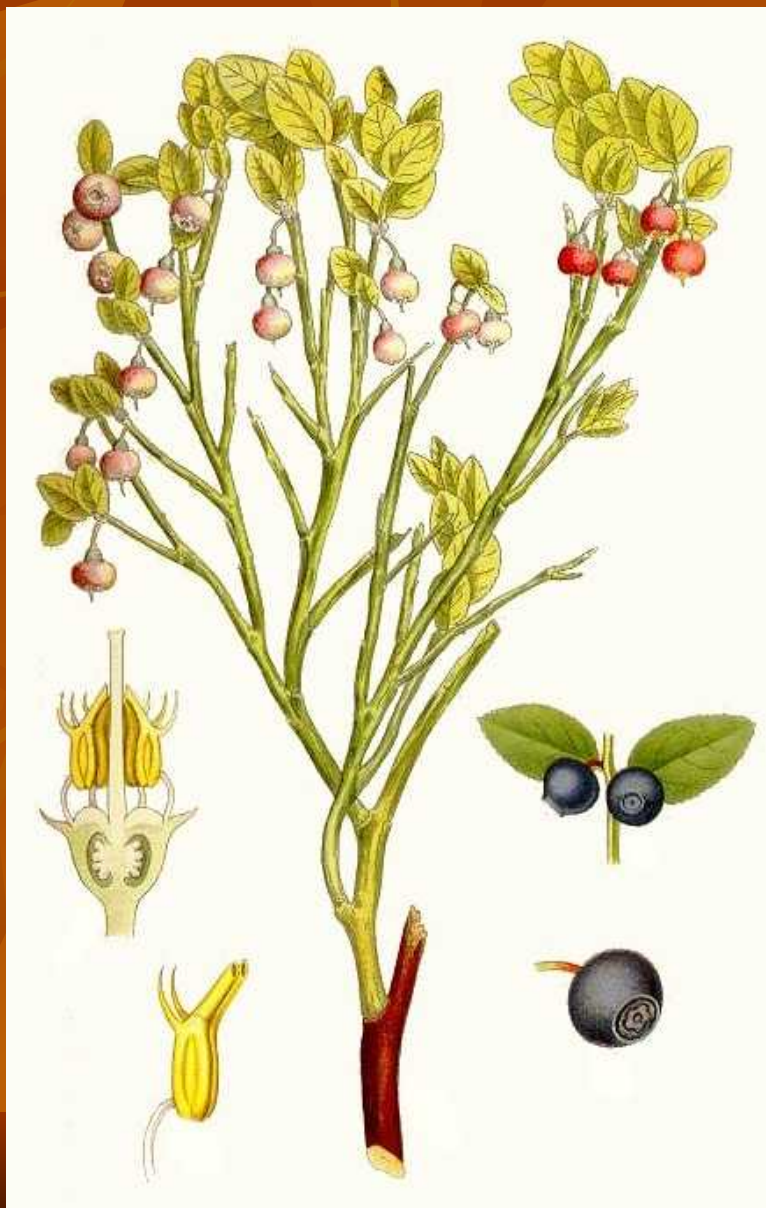

Brusinka obecná
(brusnice brusinka)

Keřík do 30 cm

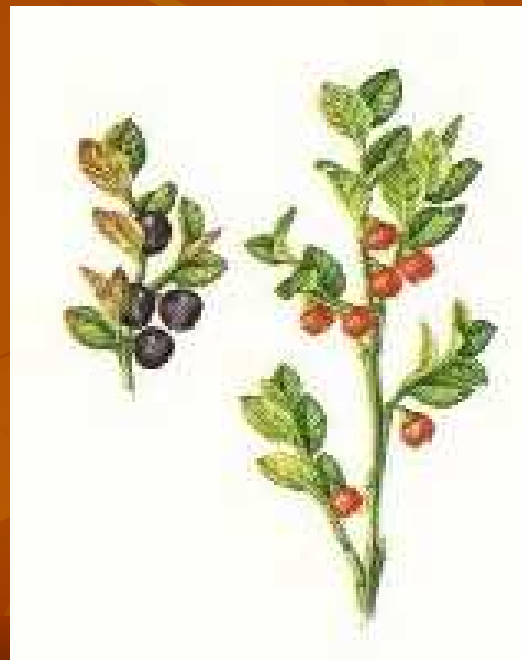

Vaccinium myrtillus

Borůvka černá
(brusnice borůvka)

Keřík do 50 cm

Inverze vegetačních
stupňů

Adršpach

Calluna vulgaris

Vřes obecný
Keřík do 80 cm
Kvete VIII-X

Pinus sylvestris

Borovice lesní
Strom do 40 m
Jehlice po 2

Fagus sylvatica

Buk lesní

Strom do 45 m

Hladká šedá kůra

Plod – jedlá bukvice

Luzula silvatica

Bika lesní

největší bika s listy až 1
cm širokými

Soldanella montana

dřípatka horská
ohrožený druh hor

Dřípatka horská
Soldanella montana WILLD.

299

Nízká vytrvalá bylina, velmi roztroušeně rostoucí v horských stinných lesích jižních Čech. Ohrožený a chráněný druh! IV-VI.

Dryopteris filix mas

Kaprad' samec

Lycopodium annotinum

plavuň pučivá

Boubín

Boubín

Nardus stricta

smilka tuhá
horské louky

Homogyne alpina

podbělice alpská
les

500

Podbělice alpská
Homogyne alpina (L.) CASS.

Vytrvalá nižší bylina, častá na vysokohorských holích a v nejvyšším pásmu lesním. V-VIII.

HVĚZDNICOVITÉ – ASTERACEAE

Blechnum spicant

Žebrovice různolistá

Melampyrum sylvaticum

Černýš lesní

Černýš lesní
Melampyrum sylvaticum L.

405

Jednoletá nižší polocizopasná bylina, hojná v lesích a v křovinách, zvláště v horských oblastech. Je to druh velmi proměnlivý. VI–VIII.

KRTIČNÍKOVITĚ – SCROPHULARIACEAE

Silva
Gabreta IV

Pust' si konec
zнову a vypiš
rostliny, které
určíš ve filmu

Silva
Gabreta IV